

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 53/2010

Upplýsingar um viðbótarlífeyrissparnað á vefsíðu Sparnaðar ehf.

I. Erindið

Neytendastofu barst erindi Arion banka hf. með bréfi, dags. 10. mars 2010. Í bréfinu segir að Sparnaður ehf. hafi á vefsíðu sinni, www.sparnadur.is, birt upplýsingar þar sem séreignartrygging sé kynnt. Upplýsingarnar séu settar fram með óljósum og eftir atvikum villandi hætti, bæði hvað varði eiginleika sparnaðarleiðarinnar og þann ávinning sem neytendur eigi í vændum velji þeir að leggja fjármuni sína þar til varðveislu.

Í upplýsingum Sparnaðar sé að finna myndræna framsetningu á því sem kallað er ávöxtunarsaga. Af því myndriti sé ómögulegt fyrir neytendur að gera sér grein fyrir því hvaða ávöxtun sé raunverulega fjallað um. Þá komi á sama stað fram fullyrðing um hlutfall fjárfestingar í skuldabréfaútgáfum eftir lánshæfiseinkunn. Sú umfjöllun sé tvíræð og óljós og til þess fallin að blekkja neytendur. Sparnaður geri það einnig að umfjöllunarefni að séreignartryggingin sé með tryggða lágmarksávöxtun og að réttindi neytenda í evrum skerðist ekki vegna markaðsáhattu. Sú fullyrðing verði að mati Arion að teljast ómakleg þar sem látið sé í veðri vaka að um afar örugga fjárfestingu sé að ræða og ekki gerð grein fyrir gengisáhattu sem sé veruleg fyrir íslenska neytendur. Í umfjöllun Sparnaðar komi einnig fram að þar sé mögulegt að taka lífeyrisgreiðslur ævilangt úr séreign, ólíkt öðrum sjóðum. Þar sé um rangfærslu að ræða. Þá fullyrði Sparnaður að lágmarksávöxtun sé 2,25% og að ábyrgðarsjóður tryggingafélaga í Þýskalandi ábyrgist þá ávöxtun. Arion telji að sú staðhæfing standist ekki.

Arion telji að upplýsingarnar séu settar fram með röngum og villandi hætti og brjóti gegn ákvæðum 5. gr., 6. gr. og 1. og 2. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.

Stöðug ávöxtun

Í bréfi Arion segir um fullyrðingar Sparnaðar um stöðuga ávöxtun að á vefsíðu félagsins sé birt myndrit þar sem fjallað sé um „tryggða ávöxtun“, „reglulega arðshlutdeild“ og „núverandi

hagnað af verðbréfum með föstum vöxtum“. Af myndritinu megi sjá að summa tryggðrar ávöxtunar og reglulegrar arðshlutdeildar hafi verið frá u.þ.b. 4% og upp í rúmlega 7% á árabílinu 1999-2009. Af umfjölluninni í heild sinni verði alls ekki ráðið hvað átt sé við í raun en til greina komi a.m.k. tvennt, þ.e. ársávöxtun og meðalávöxtun á tilgreindu tímabili, frá stofnun samnings. Þá geti neytendur ekki gert sér grein fyrir því hvort um sé að ræða ávöxtun í evrum eða íslenskum krónum. Arion gerir athugasemdir við þessa framsetningu enda sé hún afar ómarkviss og til þess fallin að valda misskilningi. Ljóst sé að það varði íslenska neytendur miklu hvort um sé að ræða ávöxtun í evrum eða íslenskum krónum.

Fullyrðing um fjárfestingarstefnu

Á vefsíðu Sparnaðar sé undir fyrirsögninni „Fjárfestingar“ að finna m.a. eftirfarandi texta: „*Að hámarki 0,5% höfuðstólsins er fjárfestur hjá skuldabréfaútgefendum sem ekki eru skráðir með hæstu lánshæfiseinkunn*“. Undir textanum sé svo að finna myndrit sem beri fyrirsögnina „*Versicherungskammer Bayern: Samsetning fjárfestinga 2008*“. Á því myndriti megi sjá að fjárfestingar séu ekki eingöngu í skuldabréfum og þar komi m.a. fram að fjárfest sé í jarðeignum, hlutabréfum, fasteignatryggðum bréfum, handhafaskuldabréfum o.fl. Arion telur að umfjöllun Sparnaðar sé afar misvísandi hvað samsetningu fjárfestingar varði. Látið sé í veðri vaka að 99,5% fjárfestinga sjóðsins að lágmarki hafi hæstu lánshæfiseinkunn, en sú geti varla verið raunin enda sé þekkt að jarðeignir, hlutabréf, fasteignatryggð bréf, handhafaskuldabréf og sjóðir hafi í mjög fáum tilfellum lánshæfiseinkunnir. Arion telur að hér sé um að ræða grófa misnotkun á aðstöðumun Sparnaðar gagnvart neytendum enda sé óvarlegt að telja að neytendur hafi þá þekkingu sem þurfi til að átta sig á þessu.

Tilgreining lágmarksávöxtunar

Í undirkaflanum „Spurt og svarað“ á vefsíðu Sparnaðar sé að finna kaflann „Hvað er sérstakt við séreignartryggingu Bayern Líf?“. Í texta með svari komi fram að það sé sérstakt við fjárfestingarleiðina að tryggð sé lágmarksávöxtun þannig að réttindi og inneign í evrum skerðist ekki vegna markaðsáhættu. Arion meti það svo að þessi umfjöllun sé til þess fallin að neytendur telji áhættu fjárfestingarleiðarinnar litla eða jafnvel enga. Ekki sé fjallað um þá staðreynd að þar sem sparnaðurinn sé í evrum taki viðskiptavinurinn á sig verulega gjaldeyrísáhættu enda sé sparnaðarleiðin hér kynnt fyrir íslenskum neytendum sem taki lífeyrissparnað sinn út í íslenskum krónum þegar um almennar útgreiðslur sé að ræða, en einnig þegar flutningur frá einum vörsluaðila til annars eigi sér stað, sem og þegar um fyrirframgreiðslur skv. bráðabirgðaákvæði VIII laga nr. 129/1997 sé að ræða. Það sé því mat bankans að eðlilegt væri í tilfalli sem þessu að gera grein fyrir því með nákvæmari hætti hvað fullyrðing um að lágmarksávöxtun sé tryggð feli raunverulega í sér.

Ævilangur lífeyrir

Á vefsíðunni sé einnig að finna fullyrðingu um að það sé sérstakt fyrir fjárfestingarkostinn að hægt sé að fá ævilangan lífeyri, þar sem sjóðsfélagi fái greitt út úr sjóðnum út ævina, en ekki í takmarkaðan tíma „*eins og tíðkast hjá íslenskum lífeyrissjóðum*“. Að mat bankans fái þessi fullyrðing ekki staðist. Lífeyrissjóðir hér á landi starfi eftir einum og sömu lögnum. Varla þurfi að fjölyrða um lágmarkstryggingarvernd lífeyrissjóða en í 4. gr. laga nr. 129/1997 sé kveðið á um mánaðarlegan ellilífeyri ævilangt. Ofangreind fullyrðing Sparnaðar gangi því ekki upp. Þá bendir Arion á að fullyrðingin gangi gegn heimilu skipulagi greiðslufyrirkomulags lífeyris-sparnaðar hjá vörsluaðilum lífeyrissparnaðar. Mögulegt sé að fá höfuðstól greiddan út í heild sinni eða í hlutum tímabundið eða til æviloka. Arion telur að fullyrðingin sé röng og til þess fallin að kasta rýrð á lífeyrissjóði sem starfi í samkeppni við séreignarsparnað Sparnaðar.

Öryggi fjárfestingar

Arion gerir athugasemdir við fullyrðingu Sparnaðar sem komi fram undir fyrirsögninni „Er ég örugg/ur hjá Bayern Líf?“ Þar komi fram að samkvæmt skilmálum samnings skuldbindi Bayern Líf sig til þess að tryggja 2,25% ávöxtun á hverju ári. Ef Bayern Líf nái ekki að standa við sínar skuldbindingar sjái ábyrgðarsjóður tryggingafélaga í Þýskalandi um að staðið verði við samninginn. Arion telur þessa fullyrðingu Sparnaðar til þess fallna að vekja væntingar hjá neytendum sem ekki eigi rétt á sér. Ljóst sé að um sparnað í evrum sé að ræða og því ábyrgist ábyrgðarsjóður tryggingafélaga í Þýskalandi aðeins þessa lágmarksávöxtun í evrum. Ávöxtun neytenda í íslenskum krónum sé eftir sem áður háð gengisáhættu. Öryggi neytenda sé því ótryggt, andstætt því sem Sparnaður haldi fram.

Fjármagnstekjuskattur

Á vefsíðunni sé enn fremur að finna umfjöllun undir fyrirsögninni „Hvernig er skattamálum háttað?“ Þar komi fram að greiddur sé tekjuskattur á Íslandi við útgreiðslu sparnaðar en jafnframt að enginn annar skattur sé tekinn af inneigninni, þ.m.t. fjármagnstekjuskattur. Í „almennum skilmálum um söfnunarlífeyristryggingu með tryggðum lágmarkslífeyri“ sem finna megi á í almennum skilmálum á vefsíðunni sé að finna umfjöllun um skattalega meðferð. Undir 1. lið komi fram að reglulegar lífeyrisgreiðslur séu ekki tekjuskattskyldar í Þýskalandi. Þó séu eingreiðslur, sem fram fari þegar hinn tryggði sé á lífi, fjármagnstekjuskattskyldar. Þá komi jafnframt fram að réttihafi geti sótt um endurgreiðslu frádreginna skatta hjá Skattstofu Þýskalands. Arion telur að fullyrðing Sparnaðar í umfjölluninni „Spurt og svarað“ sé beinlínis blekkjandi enda séu upplýsingarnar á heimasíðunni í mótsögn við það sem fram komi í almennum skilmálum. Þá telji Arion eðlilegra að gera neytendum sérstaklega grein fyrir þessu óhagræði, sem sé fyrirséð við útgreiðslu sparnaðarins, enda um að ræða staðreynd sem kunní að hafa áhrif á val hans um til hvaða aðila hann ráðstafi sínum lífeyrisgreiðslum.

Í niðurlagi bréfsins segir að Arion telji að með birtingu umræddra upplýsinga á heimasíðu sinni vekji Sparnaður væntingar meðal væntanlegra og núverandi viðskiptavina um tiltekinn árangur án þess að tilefni sé til. Með háttsemi sinni hafi Sparnaður gengið gegn ákvæðum 5. gr., 6. gr. og 1. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005. Þá telji Arion enn fremur að Sparnaður hafi gengið gegn ákvæðum 2. mgr. 9. gr. sömu laga með blekkjandi umfjöllun um skattalega meðferð við útgreiðslu sparnaðar.

Sparnaður sé vörsluaðili lífeyrissparnaðar skv. 8. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Gera verði ríkar kröfur til þeirra aðila sem taki á mótí og ávaxti lífeyrissparnað almennings og þ.m.t. þess markaðsefnis sem þeir noti í starfsemi sinni. Arion bendi sérstaklega á að markaðsefni, eins og það sem hér sé kvartað yfir, hafi mikil áhrif á neytendur en í því séu kostir sparnaðarleiða Sparnaðar tíundaðir, í sumum tilfellum á kostnað annarra markaðsaðila, eins og lýst hafi verið. Slíkt markaðsefni sé oft og tíðum það sem ráði úrslitum um val neytenda á vörsluaðila lífeyrissparnaðar og sé því afar brýnt að farið sé með staðreyndir og samanburð með sanngjörnum og hlutlægum hætti.

Arion leggi það því fyrir Neytendastofu að banna Sparnaði að kynna fjárfestingarkosti sína með umræddum hætti og að bannið taki gildi strax og gildi á meðan á meðferð málsins standi. Enda sé það mat Arion að um sé að ræða ótvíræð brot Sparnaðar á fyrrnefndum ákvæðum laga nr. 57/2005, sem og brot á markaðsvenju og góðum viðskiptaháttum á þessu sviði.

Þá telji Arion að Neytendastofu sé rétt að beita heimild sinni skv. 22. gr. laganna og leggja hæfilega stjórnvaldssekt á Sparnað. Arion leggi áherslu á að stjórnvaldssektir taki mið af veltu og umfangi starfsemi Sparnaðar en ekki síður að stjórnvaldssektin sé til þess fallin að skapa varnaðaráhrif, bæði fyrir Sparnað og aðra aðila markaðarins.

Þess sé óskað að Neytendastofa hraði meðferð málsins.

II.

Málsmeðferð

1.

Erindi Arion var sent Sparnaði til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 17. mars 2010. Í bréfinu tekur stofnunin fram að auk ákvæða 5. gr., 6. gr. og 1. og 2. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005 sem vísað er til af hálfu Arion, geti ákvæði 8. gr. sömu laga komið til álita í málinu. Þá segir í bréfinu að í lögum nr. 57/2005 sé ekki að finna heimild til handa Neytendastofu til að taka bráðabirgðaákvæðanir. Þá feli heimildir stofnunarinnar til að leggja bann við tilteknum viðskiptaháttum eða markaðssetningu í sér að um sé að ræða brot gegn ákvæðum laganna eða

brot gegn fyrri ákvörðun eða fyrirmælum stofnunarinnar. Neytendastofa telji sér því ekki heimilt að leggja bann við kynningunni áður en tekin hafi verið efnisleg afstaða til kvörtunarinnar. Þá geti stofnunin ekki veitt flýtimeðferð í málinu vegna þess fjölda mála sem fyrirleggjandi séu hjá stofnuninni. Málsmeðferð verði þó hraðað eins og frekast sé unnt.

Svar Sparnaðar við erindinu barst Neytendastofu með bréfi, dags. 13. apríl 2010. Í inngangi bréfsins segir að Sparnaður telji kvörtun Arion með miklum ólíkindum og gróf misnotkun á því úrræði sem felist í kvörtun til Neytendastofu. Af kvörtun Arion að dæma verði ekki annað ráðið en að hún sé sett fram eingöngu í þeim tilgangi að reyna að koma höggi á keppinaut og valda honum fjárhagslegu tjóni. Í kvörtuninni setji Arion fram fullyrðingar ítrekað með villandi hætti og breyti m.a. textabrotum sem bankinn svo eign Sparnaði. Arion leggi fram kvörtun í mörgum liðum á þeim grundvelli þótt af gögnum málsins megi augljóslega sjá að rangt sé haft eftir.

Í inngangi kvörtunar tiltaki Arion að í umfjöllun Sparnaðar um vörur Bayern komi fram að mögulegt sé að taka lífeyrisgreiðslur ævilangt úr séreign ólíkt öðrum sjóðum. Skáletri Arion orðið „ólíkt öðrum sjóðum“ og gefi þannig til kynna að slíka fullyrðingu sé að finna í markaðsefni Sparnaðar. Það sé rangt og raunar komi annars staðar í kvörtun Arion fram að fullyrðing Sparnaðar tilgreini einungis þar sem „tíðkist“ hjá öðrum aðilum en Bayern. Í þremur tilvikum fjalli Arion um markaðsefni Sparnaðar og sleppi því að tilgreina að í efninu komi skýrt fram að um sé að ræða tryggingu í evrum. Eins og nánar verði vikið að síðar séu öll atriði í kvörtun Arion byggð á villandi framsetningu og röngum fullyrðingum.

Að mati Sparnaðar brjóti háttsemi Arion í bága við ákvæði 14. gr. laga nr. 57/2005.

Í bréfinu er kvörtunum Arion svarað í sömu röð og í erindi.

Stöðug ávöxtun

Á sömu síðu og ávöxtunartaflan sé á vefsíðu Sparnaðar komi skýrt fram að séreignartrygging sé með tryggða lágmarksávöxtun sem nemi 2,25% í evrum. Ekki þurfi að opna flipa eða aðra síðu heldur sjáist þetta á sömu síðu, fyrir ofan ávöxtunartöflu, undir liðnum „*Það sem er sérstaklega áhugavert við Séreignartryggingu (viðbótarlífeyrissparnaður)*“. Það sé því ljóst að tryggingin sé í evrum og engin ástæða til að ætla að ávöxtunartölur vísi ekki til ávöxtunar í evrum.

Arion staðhæfi einnig að ekki sé ljóst hvort um sé að ræða ársávöxtun eða meðalávöxtun. Af myndinni megi sjá 11 einstakar súlur og fyrir neðan hverja þeirra sé ártal. Það sé því ljóst að ekki komi annað til greina en að um sé að ræða ávöxtun á því ári sem tilgreint sé fyrir neðan súluna, þ.e. ársávöxtun það árið.

Í kvörtun sinni sleppi Arion að greina frá því að á sömu síðu og umrædd mynd sé komi skýrt fram að trygging sé í evrum og raunar tilgreint sérstaklega að tryggð lágmarksávöxtun 2,25% sé í evrum. Í súluriti sé svo skipt á milli tryggðrar ávöxtunar sem sýnd sé 2,25% og hlutdeildar í arði tryggingafélagsins. Sé samhengi síðunnar því skoðað fari ekkert á milli mála að um sé að ræða ávöxtun í evrum. Ávöxtun sem hafi verið 4-7% á síðustu 11 árum verði síðan ekki talin annað en stöðug.

Fullyrðing um fjárfestingastefnu

Í bréfi Sparnaðar segir að Arion hafi í kvörtun sinni gert athugasemd við þá fullyrðingu Sparnaðar að aðeins 0,5% höfuðstóls sé nýttur til að fjárfesta hjá skuldabréfaútfefendum sem ekki séu skráðir með hæstu lánshæfiseinkunn. Röksemd Arion sé að Sparnaður sé með einhverjum hætti að blekkja neytendur þannig að það líti út fyrir að 99,5% af fjárfestingum sjóðsins hafi hæstu lánshæfiseinkunn. Arion tilgreini að í mjög fáum tilfellum hafi jarðeignir, hlutabréf, fasteignatryggð bréf, handhafaskuldabréf og sjóðir lánshæfiseinkunn.

Af hálfu Sparnaðar virðist Arion gefa sér að neytendur geri ekki greinarmun á þeim mun sem felist í skuldabréfum og t.d. jarðnæði eða öðrum tegundum fjárfestinga. Þessi tilvísun til þekkingarleysis neytenda sé augljóslega fráleit.

Texti Sparnaðar vísi til skuldabréfaútfefenda en ekki útfefenda hlutabréfa eða fasteigna. Í yfirlitinu „Samsetning fjárfestinga 2008“ sé að finna aðgreiningu milli skuldabréfa og annarra tegunda fjárfestinga. Arion telji að það feli í sér grófa misnotkun að vísa til þess að nánast allar fjárfestingar í skuldabréfum sé hjá aðilum sem njóti hæstu lánshæfiseinkunnar. Telja verði að orðið „skuldabréfaútfefendur“ sé það lýsandi fyrir neytendur að það geti augljóslega ekki vísað t.d. til hlutabréfaútfefenda eða jarðnæðis.

Tilgreining lágmarksávöxtunar

Í erindi sínu hafi Arion gert athugasemd við upplýsingar undir liðnum „Hvað er sérstakt við séreignartryggingu Bayern Líf?“ þar sem sagt sé að réttindi og inneign í evrum skerðist ekki vegna markaðsáhættu.

Í textanum komi skýrt fram að einungis sé verið að vísa til fjárhæða í evrum og að lágmarksávöxtun taki til evru. Munur á séreignartryggingu og hefðbundnum viðbótarlífeyris-sparnaði sé einmitt þessi þáttur þar sem um tryggingu sé að ræða. Áhættan sem tekin sé á markaði með verðbréf og aðrar fjárfestingar sé ekki til staðar með sama hætti þar sem um tryggingafræðileg réttindi sé að ræða. Vöxtur þessara réttinda sé tryggður að ákveðnu lágmarki í evrum og því beri viðskiptavinurinn ekki áhættu af því að markaðir sýni neikvæða ávöxtun. Markaðsáhætta sem felist í neikvæðri ávöxtun sé því ekki til staðar í evrum. Í sjálfri setningunni sem tilgreini þetta sé sérstaklega vísað til inneignar trygginga í evrum. Ekki sé með nokkru móti

reynt að fela að tryggingin sé í evrum. Tryggð lágmarksávöxtun sé í samræmi við tryggingaskilmála félagsins og feli því í sér sanna fullyrðingu.

Í ljósi efnahagshruns á Íslandi og mikilla umræðu um gengistryggð lán sem bankar og aðrar fjármálastofnanir hafa veitt Íslendingum verði að telja ljóst að neytendur geri sér grein fyrri að inneignir í evrum, líkt og lán, geti sveiflast m.t.t. íslenskrar krónu.

Undir liðnum „*Það sem er sérstaklega áhugavert við Séreignartryggingu (viðbótarlífeyrissparnaður)*“ komi einnig sérstaklega fram að lágmarksávöxtun sé 2,25% í evrum.

Það fari ekkert á milli mála að um sé að ræða tryggingu í evrum og tryggð lágmarksávöxtun sé í evrum. Hvergi sé í markaðsefni Sparnaðar reynt að fela eða setja fram með villandi hætti þá staðreynd. Það verði hins vegar að telja með nokkrum ólíkindum að Arion haldi því fram að hér sé um óljósan hlut að ræða þegar sá texti sem vitnað er til tilgreini sérstaklega að réttindi og inneign tryggingataka í evrum skerðist ekki.

Ævilangur lífeyrir

Sparnaður hafi þegar bent á að Arion vísi ranglega til þess í upphafi bréfs síns að texti í tengslum við ævilangan lífeyri hjá Sparnaði feli í sér að Sparnaður haldi því fram að slíkt sé ekki mögulegt hjá öðrum sjóðum. Hið rétta sé að Sparnaður tilgreini að ævilögn útgreiðsla sé ekki sú tegund útgreiðslu sem tíðkist hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Sá háttum íslenskra lífeyrissjóða sé í fullu samræmi við 11. og 12. gr. laga nr. 129/1997. Í 11. gr. sé að finna almennar reglur um útgreiðslu lífeyrisréttinda í séreign. Í 1. mgr. 12. gr. sé svo að finna nánari skilgreiningu á hugtaki í 11. gr. Í 2. mgr. 12. gr. sé svo heimiluð undantekning frá meginreglu 11. gr. þar sem kveðið sé á um heimild til að gera samning um mánaðarlegar útborganir tiltekinnar krónutölu og að sá samningur geti verið í samræmi við lágmarkstíma, sbr. 11. gr., eða til æviloka.

Sparnaður hafi fullyrt að það tíðkist hjá íslenskum sjóðum að beita almennu reglu 11. gr. en ekki undantekningu í 12. gr. Þetta telji Arion vera ranga fullyrðingu og sérstaklega til þess fallna að kasta rýrð á lífeyrissjóði sem starfi í samkeppni við séreignarsparnað Sparnaðar. Um sé að ræða lagaheimildir til ólíkrar tegundar útgreiðslu og einkennilegt að Arion telji það kasta rýrð á aðra sjóða að benda á hvaða leið þeir velji í þessu sambandi.

Vert sé að benda á að tilvísun Arion til 4. gr. laga nr. 129/1997 eigi ekki með nokkrum hætti við í málinu enda þar verið að vísa til hefðbundins lífeyris en ekki viðbótarlífeyrissparnaðar sem sé sá markaður sem Sparnaður keppi á. Með rangri lagatilvísun láti Arion líta út fyrir að Sparnaður sé að fara með rangt mál þegar samningar annarra aðila um viðbótarlífeyrissparnað sýni hið gagnstæða.

Í bréfi Sparnaðar er vísað til samningsskilmála annarra aðila sem bjóði viðbótarlífeyrissparnað sem sýni fram á að þeir aðilar bjóði ekki upp á ævilangar lífeyrisgreiðslur. Með vísan til þess að allir þeir vörsluaðilar sem tilgreindir séu í bréfi Sparnaðar, nema einn, notist við ákvæði 11. gr. laga nr. 129/1997 við útgreiðslur, en Sparnaður notist við undantekningarheimild í 12. gr. laganna geti það ekki talist óvarlegt af Sparnaði að fullyrða að útborganir með öðrum hætti en ævilöngum lífeyrisgreiðslum tíðkist hjá íslenskum sjóðum. Með orðalaginu sé vísað til þess sem almennt gerist en ekki fullyrt að allir sjóðir séu með einum eða öðrum hættinum. Óumdeilt sé að bæði aðferð Bayern og aðferðir annarra aðila séu í samræmi við lög nr. 129/1997.

Öryggi fjárfestingar

Arion geri athugasemd við að við spurninguna „*Er ég örugg/ur hjá Bayern Líf?*“ sé ekki tilgreint sérstaklega að samningur sé í evrum og gefi þannig falskar væntingar þar sem ábyrgðarsjóður tryggingafélaga í Þýskalandi tryggir bara fjárhæðir í evrum.

Arion láti þess ekki getið að um sé að ræða spurningu í flípanum „*Spurt og svarað*“. Í fyrstu spurningunni sé sérstaklega tilgreint að réttindi og inneign tryggingataka sé í evrum. Arion tilgreini þannig einungis texta í fjórðu spurningu en láti þess ógetið að þegar hafi í fyrstu spurningu komið fram upplýsingar um að réttindi séu í evrum. Auk þessa megi benda á að í textanum komi fram að ábyrgðarsjóðurinn tryggir að staðið verði við samninginn og engin ástæða til að slík ábyrgð umbreyti samningi í evrum yfir í íslenskar krónur þegar ítrekað hafi komið fram að um sé að ræða tryggingu í evrum.

Telja verði óumdeilt að það felist öryggi í því að ábyrgðarsjóður tryggingafélaga í Þýskalandi tryggir að staðið verði við lífeyrissamning sem gerður hafi verið.

Fjármagnstekjuskattur

Í 19. gr. tvísköttunarsamnings milli Íslands og Þýskalands komi skýrt fram að eftirlaun og aðrar svipaðar greiðslur séu einungis skattlagðar í heimilisfesti ríkis skattaðila. Þetta þýði að aðili sem falli undir 1. gr. laga nr. 90/2003 og teljist heimilisfastur hér á landi skv. nefndu ákvæði og 4. gr. tvísköttunarsamningsins verði einungis skattlagður af greiðslum sínum hér á landi. Þýskaland eigi því engan skattlagningarrétt á greiðslum og verði ekki um neina endanlega álagningu að ræða.

Líkt og fram komi í skilmálum sem Arion vísi til þá geti greiðslur, þegar um eingreiðslu höfuðstóls sé að ræða, þó verið skattskyldar þar í landi. Í samræmi við fyrrnefnd ákvæði tvísköttunarsamningsins fari þó fram full endurgreiðsla á slíkum skatti. Áður hafi verið fjallað um að hægt sé að taka út lífeyrissparnað í eingreiðslu, tímabundið eða með ævilöngum lífeyri. Staðgreiðslan eigi einungis við þegar um eingreiðslu sé að ræða. Munur á staðgreiðslu annars

vegar og endanlegri álagningu hins vegar sé mikill enda sé það einungis hið síðara sem feli í sér hvort um skattlagningu sé að ræða eða ekki.

Ekki séu því lagðir á greiðslurnar aðrir skattar en íslensk lög geri ráð fyrir, þ.e. að um tekjuskattskyldar greiðslur sé að ræða í samræmi við 7. gr. laga nr. 90/2003. Fullyrðingar um skattamál séu því að öllu leyti réttar hjá Sparnaði enda ekki um aðra skatta að ræða en íslenskan tekjuskatt.

Í niðurlagi bréfsins segir að kvörtun Arion eigi ekki við nein rök að styðjast. Markaðsefni Sparnaðar fari ekki að gegn ákvæðum laga nr. 57/2005. Þá séu öll atriði kvörtunar Arion smávægileg og verði ekki litið á þau öðruvísi en í samhengi við ítarlega kynningu Sparnaðar á vörunni á heimasíðu félagsins.

Þá er í bréfinu rakið hvernig Sparnaður telji Arion hafa með kvörtuninni brotið gegn ákvæðum 14. gr. laga nr. 57/2005.

2.

Bréf Sparnaðar var sent Arion til upplýsinga með bréfi Neytendastofu, dags. 23. apríl 2010, með bréfinu fylgdi listi yfir gögn málsins. Samhliða því bréfi sendi Neytendastofa Sparnaði bréf, dags. 23. apríl 2010, þar sem fram kom að ef Sparnaður óskaði eftir að tekið yrði til umfjöllunar meint brot Arion á ákvæðum 14. gr. laga nr. 57/2005 yrði það a berast stofnuninni í nýju erindi.

III.

Niðurstaða

1.

Í máli þessu hefur Arion banki hf. kvartað yfir fullyrðingum og upplýsingum á vefsíðu Sparnaðar ehf. um viðbótarlífeyrissparnað. Í kvörtuninni sem er í sex liðum er kvartað yfir fullyrðingum um stöðuga ávöxtun, fullyrðingum um fjárfestingarstefnu félagsins, tilgreiningu lágmarksávöxtunar, umfjöllun um ævilangan lífeyri, fullyrðingu um öryggi fjárfestinga og umfjöllunar um fjármagnstekjuskatt. Með fullyrðingum og villandi umfjöllunum telur Arion að Sparnaður hafi brotið gegn ákvæðum laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.

Af hálfu Sparnaðar er því hafnað að félagið hafi brotið gegn ákvæðum laga nr. 57/2005. Arion hafi slitið umfjallanir á vefsíðunni úr samhengi og því sé um algjörlega tilhæfileausa kvörtun að ræða. Telur Sparnaður raunar að með kvörtuninni hafi Arion brotið gegn ákvæðum 14. gr. laga nr. 57/2005.

2.

Í erindi Sparnaðar var vísað til ákvæða 5. gr., 6. gr. og 1. og 2. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005. Í bréfi Neytendastofu til Sparnaðar, dags. 17. mars 2010, þar sem erindi Arion er sent Sparnaði til umsagnar, kom fram það álit stofnunarinnar að ákvæði 8. gr. sömu laga gæti einnig komið til álita í málinu.

Í lögum nr. 57/2005 um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu er fjallað um það hvaða viðskiptahætti skuli viðurkenna og hverja ekki. Lögin fela fyrst og fremst í sér vernd fjárhagslegra hagsmuna neytenda en einnig vernd fyrirtækja gegn óréttmætum viðskiptaháttum keppinauta vegna auglýsinga eða annarra svipaðra viðskiptaaðferða. Í 5. gr. er lagt almennt bann við óréttmætum viðskiptaháttum, áður en, á meðan og eftir að viðskipti með vöru fer fram eða þjónusta er veitt. Hvað teljist til óréttmætra viðskiptahátta er nánar tilgreint í III. – V. kafla laganna.

Í erindi Arion er vísað með almennum hætti til ákvæða 6. gr. án þess að greint sé sérstaklega frá því hvaða ákvæði 6. gr. Arion telji eiga við í málinu. Að mati Neytendastofu geta ákvæði 1. og 3. mgr. 6. gr. ekki komið til álita í málinu.

Í 2. mgr. 6. gr. segir:

„Auglýsingar og aðrar viðskiptaaðferðir skulu ekki vera ósanngjarnar gagnvart keppinautum eða neytendum vegna forms þeirra eða sökum þess að skírskotað er til óviðkomandi mála.“

Í greinargerð með frumvarpi til samkeppnislaga nr. 8/1993 segir um 2. mgr. 21. gr., sem er efnislega samhljóða núgildandi 2. mgr. 6. gr. laga nr. 57/2005, að upplýsingar sem fram komi í auglýsingum eða öðrum viðskiptaaðferðum geti talist brot á ákvæðinu enda þótt þær séu efnislega réttar og sannar.

Þá segir í 4. mgr. 6. gr.:

„Fullyrðingar sem fram koma í auglýsingum eða með öðrum hætti þarf fyrirtæki að geta fært sönnur á.“

Í 1. mgr. 8. gr. laga nr. 57/2005 segir:

„Viðskiptahættir eru óréttmætir ef þeir brjóta í bága við góða viðskiptahætti gagnvart neytendum og raska verulega eða eru líklegir til að raska verulega fjárhagslegri hegðun neytenda. Viðskiptahættir sem brjóta í bága við ákvæði kafla þessa eru alltaf óréttmætir.“

Ákvæðinu er, skv. umfjöllun í greinargerð með frumvarpi til laga nr. 50/2008, ætlað að taka til viðskiptahátta sem hafa áhrif á ákvörðun neytenda um að eiga viðskipti. Við mat á því hvort um óréttmæta viðskiptahætti sé að ræða skv. ákvæðinu er litið til þess hvort háttsemin geri það að verkum að hinn almenni neytandi taki ákvörðun um að eiga viðskipti sem hann hefði ella ekki tekið og raski þar með fjárhagslegum hagsmunum hans eða hafi áhrif á fjárhagslega hegðun.

Í 1. mgr. 9. gr. laganna er um það fjallað að viðskiptahættir teljist villandi ef þeir eru líklegir til að blekkja neytendur, t.d. með almennri framsetningu þó gefnar séu upp réttar staðreyndir, eða ef neytendum eru veittar rangar upplýsingar í þeim tilgangi að hafa áhrif á ákvörðun þeirra um að eiga viðskipti. Í a.-g. lið málsgreinarinnar eru tilgreindar þær röngu upplýsingar sem átt er við. Að mati Neytendastofu getur ákvæði b. liðar komið til álita í máli þessu. Þar segir að átt sé við rangar upplýsingar um:

„b. helstu einkenni vöru eða þjónustu, t.d. notkun, samsetningu eða árangur sem vænta má af notkun hennar“

Þá segir í 2. mgr. 9. gr. laganna:

„Viðskiptahættir eru villandi ef ekki er greint frá upplýsingum sem telja má að almennt skipti máli fyrir neytendur eða þeim er leynt og þær eru til þess fallnar að hafa áhrif á ákvörðun neytenda um að eiga viðskipti.“

Skv. ákvæðinu teljast viðskiptahættir villandi ef fyrirtæki leynir upplýsingum sem skipta máli við ákvörðun um að eiga viðskipti eða þær eru veittar á óljósan eða margræðan hátt. Í greinargerð með ákvæðinu kemur fram að hafa megi þau atriði til hliðsjónar sem tilgreind eru í 1. mgr.

3.

Eins og áður segir er kvörtun Arion í sex liðum þar sem kvartað er yfir ýmsum fullyrðingum og umfjöllunum á vefsíðu Sparnaðar. Verður nú farið yfir hvern og einn lið kvörtunarinnar, í sömu röð og í erindi.

3.1

Í erindi Arion er í fyrsta lagi kvartað yfir fullyrðingu Sparnaðar um stöðuga ávöxtun og súluriti því sem fylgir þeirri fullyrðingu. Telur Arion að fullyrðingin og súluritið séu ómarkviss og til þess fallin að valda misskilningi þar sem annars vegar komi ekki fram hvort með fullyrðingunni sé átt sé við ávöxtun í evrum eða íslenskum krónum og hins vegar komi ekki fram hvort ávöxtun í súluriti sé ársávöxtun eða meðalávöxtun á tilgreindu tímabili.

Sparnaður hefur bent á að á sömu síðu vefsíðunnar og fullyrðingin komi fram sé greint frá því að séreignartryggingin sé með tryggða lágmarksávöxtun sem sé 2,25% í evrum. Það sé því ljóst að tryggingin sé í evrum og engin ástæða til að ætla annað en að ávöxtunartölur vísi til ávöxtunar í evrum. Þá sé súluritið sett þannig upp að á því eru 11 súlur með ártali fyrir neðan hverja þeirra. Því komi ekki annað til greina en að um sé að ræða ársávöxtun á því ári sem tilgreint er við hverja súlu.

Eins og Sparnaður hefur réttilega bent á er ofar á sömu síðu að finna upplýsingar um það að tiltekin lágmarksávöxtun sé tryggð í evrum. Þá er hverri súlu í súluritinu skipt eftir tryggðri ávöxtun og reglulegri arðshlutdeild. Á hverri súlu er annars vegar greint frá prósentu tryggðrar ávöxtunar og hins vegar prósentu reglulegrar arðshlutdeildar. Sé súluritið skoðað í samhengi við annan texta síðunnar má því glögglega sjá að tryggð ávöxtun gefin upp í súluritinu er sú sama, 2,25%, árin 2007, 2008 og 2009 og sú ávöxtun sem tilgreind er sem tryggð lágmarksávöxtun á síðunni.

Í ákvörðun Neytendastofu nr. 35/2009 *Kvörtun Nýja Kaupþings banka hf. vegna markaðsefnis Allianz Ísland hf.* fjallaði stofnunin um það að hún teldi mikilvægt að neytendur gerðu sér grein fyrir því hvort tilgreind ávöxtun ætti við áður eða eftir að tekið hefði verið tillit til gengisbreytinga og verðbólgu á Íslandi. Stofnunin telur að hinn almenni neytandi ætti að átta sig á því vegna samhengis við lestur á umræddri síðu á vefsíðu Sparnaðar að um sé að ræða ávöxtun í evrum. Stofnunin telur þó að sú breyting sem gerð hefur verið á vefsíðu Sparnaðar við meðferð málsins, þar sem nú segir *Stöðug ávöxtun í evrum*, sé æskilegri því með þeim hætti leikur enginn vafi á því hvaða gjaldmiðil átt sé við.

Súlurit á vefsíðu Sparnaðar sem kvartað er yfir ber yfirskriftina *Ávöxtunarsaga lífeyristrygginga hjá Versicherungskammer Bayern 1999-2009*. Þrátt fyrir að þess sé ekki getið sérstaklega að um ársávöxtun sé að ræða fær stofnunin ekki séð að súluritið megi skilja öðruvísi en að átt sé við ársávöxtun. Sett er upp ein súla fyrir hvert ártal og þess hvergi getið að ávöxtun hafi verið tekin saman fyrir tiltekið árabil. Neytendastofa telur framsetningu súluritsins eða þá staðreynd að þess sé ekki sérstaklega getið að um ársávöxtun sé að ræða, ekki brjóta gegn ákvæðum laga nr. 57/2005.

3.2

Í öðru lagi kvartar Arion yfir fullyrðingu Sparnaðar um fjárfestingarstefnu félagsins. Á vefsíðu Sparnaðar sé greint frá því að að hámarki 0,5% höfuðstóls sé fjárfest hjá skuldabréfaútgefendum sem ekki séu skráðir með hæstu lánshæfiseinkunn. Á myndriti sem fylgi umfjölluninni megi sjá að fjárfestingar séu ekki eingöngu í skuldabréfum. Arion telji umfjöllunina því misvísandi og gefi til kynna að 99,5% höfuðstóls hafi hæstu lánshæfiseinkunn.

Sparnaður telur umfjöllunina ekki villandi því telja verði að neytendur geri greinarmun á skuldabréfum og öðrum tegundum fjárfestinga. Á myndriti sem fylgi umfjölluninni komi skýrt fram hvernig fjármögnun sé skipt. Telja verði að orðið „skuldabréfaútgefendum“ sé nógu lýsandi til þess að neytendur átti sig á því að það geti ekki átt við um t.d. hlutabréf.

Neytendastofa telur hugsanlegt að misskilja megi umfjöllun Sparnaðar um hlutfall höfuðstóls sem fjárfest er hjá skuldabréfaútgefendum sem ekki séu skráðir með hæstu lánshæfiseinkunn. Þó telur stofnunin að umfjöllunin verði ekki slitin úr samhengi við myndrit það sem sýnir skiptingu fjármögnunarinnar og telur stofnunin raunar að myndritið hafi mun meiri þýðingu gagnvart neytendum en umfjöllunin. Ekki hefur verið sýnt fram á að þær upplýsingar sem fram komi séu rangar og að teknu tilliti til þess að myndritið gefur skýrar upplýsingar um fjárfestingar félagsins telur Neytendastofu ekki um að ræða brot gegn ákvæðum laga nr. 57/2005.

3.3

Í þriðja lagi kvartar Arion yfir fullyrðingunni: „*Séreignartrygging Bayern Líf er með tryggða lágmarksávöxtun þannig að réttindi og inneign tryggingataka í evrum skerðast ekki vegna markaðsáhættu.*“ Telur Arion að fullyrðingin sé til þess fallin að neytendur telji áhættu fjárfestingarleiðarinnar litla sem enga þrátt fyrir að þeir beri áhættu af gengisbreytingum þar sem sparnaðurinn sé í evrum.

Sparnaður hefur mótmælt því að fullyrðingin feli í sér misvísandi upplýsingar til neytenda. Í setningunni sjálfri komi fram að átt sé við fjárfestingu í evrum auk þess sem það komi ítrekað fram á sömu síðu vefsíðunnar. Þá bendir Sparnaður á að í ljósi efnahagshrunsins og mikillar umræðu um gengistryggð lán verði að telja að neytendur geri sér grein fyrir að inneignir í evrum geti sveiflast m.t.t. íslenskrar krónu.

Neytendastofa telur afar mikilvægt að íslenskum neytendum sé með skýrum hætti gerð grein fyrir því þegar ávöxtun eða kjör af sparnaði þeirra er kynntur ef kynning á við um sparnaðinn í öðrum gjaldmiðli en íslenskum krónum. Í fullyrðingu Sparnaðar kemur fram að markaðsáhætta skerði ekki réttindi eða inneign í evrum. Þá kemur á sömu síðu fram að um sé að ræða fjárfestingu í evrum. Að mati stofnunarinnar má ekki skilja fullyrðinguna með þeim hætti að gengisáhættu hafi verið eytt, eins og fram kemur í kærnu Arion, auk þess sem skýrt kemur fram að átt sé við réttindi og inneign í evrum. Því telur Neytendastofa fullyrðinguna ekki brjóta gegn ákvæðum laga nr. 57/2005.

3.4

Í fjórða lagi kvartar Arion yfir fullyrðingu um að neytendum bjóðist að fá greitt úr sjóði Sparnaðar ævilangt í stað þess að fá greitt í takmarkaðan tíma eins og tíðkist hjá íslenskum lífeyrissjóðum. Arion telur fullyrðinguna ranga og til þess fallna að kasta rýrð á lífeyrissjóði sem

starfi í samkeppni við Sparnað. Heimilt sé að fá höfuðstól greiddan út í heild sinni eða í hlutum tímabundið eða til æviloka.

Af hálfu Sparnaðar er á það bent að í 11. og 12. gr. laga nr. 129/1997 sé fjallað um útgreiðslu séreignalífeyrissparnaðar. Með bréfi Sparnaðar fylgdu samningsskilmálar annarra aðila sem bjóða neytendum séreignalífeyrissparnað. Skv. þeim séu allir, nema einn, sem hagi greiðslum úr sjóðnum skv. 11. gr. laganna þar sem inneign sé greidd út á fyrirframákveðnum tíma. Sparnaður auk eins keppinautar bjóði viðskiptavinum sínum hins vegar að nýta undantekningu í 12. gr. þar sem greitt er úr sjóðnum til æviloka.

Að mati Neytendastofu hefur Sparnaður sýnt fram á það með nógu skýrum hætti að útgreiðslu úr sjóðnum Sparnaðar sé hagað með öðrum hætti en flestra annarra sjóða. Í fullyrðingunni felst ekki að útgreiðsla Sparnaðar sé réttari en annarra eða að útgreiðsla annarra sé ekki í samræmi við lög. Í henni er einungis fullyrt að útgreiðsla Sparnaðar sé með öðrum hætti en annarra sjóða. Sparnaður hefur að mati Neytendastofu fært fullnægjandi sönnur fyrir fullyrðingunni og því er ekki um að ræða brot gegn ákvæðum laga nr. 57/2005.

3.5

Í fimmta lagi kvartar Arion yfir umfjöllun á vefsíðu Sparnaðar undir liðnum „Er ég örugg/ur hjá Bayern Líf?“ þar sem fram komi að Bayern Líf skuldbindi sig til þess að tryggja 2,25% ávöxtun á hverju ári. Arion telur fullyrðinguna til þess fallna að vekja væntingar hjá neytendum sem ekki eigi rétt á sér því sparnaðurinn sé í evrum og ávöxtun íslenskra neytenda sé háð gengisáhættu. Því sé öryggi neytenda ótryggt.

Af hálfu Sparnaðar segir að það sé óumdeilt að öryggi felist í því að ábyrgðarsjóður tryggingafélaga í Þýskalandi tryggi að staðið verði við lífeyrissamning sem gerður hafi verið og að ávöxtun sé 2,25%. Þá bendir Sparnaður á að á sömu síðu vefsíðu Sparnaðar og hin umkvartaða umfjöllun um öryggi Bayern Líf sé sérstaklega tilgreint að réttindi og inneign tryggingataka sé í evrum.

Eins og áður segir telur Neytendastofa mikilvægt að íslenskum neytendum sé gerð grein fyrir því með skýrum hætti ef upplýsingar um, eða kynning á sparnaðnum, eigi við um annan gjaldmiðil en íslenskar krónur. Í ákvörðun Neytendastofu nr. 25/2010 *Auglýsingar Sparnaðar ehf. um 100% fjármagnsvernd – örugga ávöxtun* var m.a. um það fjallað að Neytendastofa teldi Sparnað hafa brotið gegn ákvæðum 5. gr., 1. mgr. 8. gr. og b. lið 1. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005 með fullyrðingu um 100% fjármagnsvernd – örugga ávöxtun og fullyrðingu um að fjárfesting hjá Sparnaði sé 100% örugg auk þess sem stofnunin taldi Sparnað brjóta gegn ákvæði 2. mgr. 9. gr. sömu laga með því að tilgreina ekki að gengisáhætta hefði áhrif á ávöxtun. Í því máli sem hér er til úrlausnar er ekki um jafn afdráttarlausu fullyrðingu að ræða en Neytendastofa telur þrátt fyrir

Það að gera verði kröfu um að fram komi með mjög skýrum hætti að þrátt fyrir að tryggð sé ákveðin ávöxtun þá eigi það við um innstæðu í evrum og því beri neytendur sjálfir gengisáhættu. Ljóst er að ofar á sömu síðu vefsíðunnar kom fram að tryggð væri lágmarksávöxtun í evrum en Neytendastofa telur upplýsingar um öryggi ávöxtunarinnar svo mikilvægar að nauðsynlegt sé, samhliða því að gerð sé grein fyrir öryggi ávöxtunarinnar, að fram komi að neytendur þurfi að bera gengisáhættu þar sem um sé að ræða tryggða ávöxtun í evrum. Að mati Neytendastofu er umfjöllun Sparnaðar því villandi gagnvart neytendum og til þess fallin að veita þeim rangar upplýsingar um þann ávinning sem vænta má af sparnaðinum. Því er um að ræða brot gegn ákvæðum 5. gr., 1. mgr. 8. gr. og b. lið 1. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005. Auk þess hefur Sparnaður brotið gegn ákvæðum 2. mgr. 9. gr. sömu laga með því að greina ekki frá því að umfjöllunin eigi við um inneignir í evrum.

3.6

Í sjötta og síðasta lagi kvartar Arion yfir umfjöllun á vefsíðu Sparnaðar um fjármagnstekjuskatt af sparnaðinum. Fram komi að greiddur sé fjármagnstekjuskattur á Íslandi við útreiðslu sparnaðarins en ekki sé greint frá honum að sé sparnaðurinn tekinn út sem eingreiðsla þurfi neytendur að greiða fjármagnstekjuskatt af því í Þýskalandi. Réttthafi geti sótt um endurgreiðslu þess skatts hjá Skattstofu Þýskalands enda verði fjármagnstekjuskattur af greiðslunni greiddur á Íslandi. Að mati Arion verði að gera neytandanum grein fyrir þessu óhagræði.

Sparnaður bendir á að allar fullyrðingar um skattamál séu réttar enda ekki um aðra skatta að ræða en íslenskan tekjuskatt skv. lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt. Í gildi sé tvísköttunarsamningur milli Íslands og Þýskalands sem feli í sér að þeir sem eru heimilisfastir á Íslandi, skv. tekjuskattslögum, greiði sína skatta hér á landi en ekki í Þýskalandi.

Neytendastofa telur ekki ástæðu til að gera athugasemdir við framsetningu Sparnaðar um skattamál á vefsíðu félagsins. Þær upplýsingar sem þar koma fram eru réttar þó vissulega sé ekki greint frá því að í vissum tilvikum þurfi neytendur að sækja endurgreiðslu skatts frá þýskum skattyfirvöldum. Slíkar upplýsingar koma fram í skilmálum. Gera verður þær kröfur að í umfjöllunum á vefsíðum séu neytendum veittar þær upplýsingar sem teljast verða mikilvægar. Vissulega eru upplýsingar um skattgreiðslu af sparnaðinum mikilvægar en stofnunin telur þær upplýsingar ekki þess eðlis að þær verði að liggja fyrir áður en neytendur ákveða að ræða hugsanleg viðskipti við Sparnað. Því er ekki um að ræða brot gegn ákvæðum laga nr. 57/2005.

4.

Í erindi Arion er farið fram á að Neytendastofa nýti heimild í 22. gr. laga nr. 57/2005 og leggi hæfilega stjórnvaldssekt á Sparnað þar sem um sé að ræða brot gegn ákvæðum laganna.

Eins og að framan hefur verið rakið var kvörtun Arion í sex liðum. Í fimm liðum telur Neytendastofa ekki um að ræða brot gegn ákvæðum laga nr. 57/2005. Við skoðun Neytendastofu á vefsíðu Sparnaðar, þann 17. desember 2010, kom í ljós að umfjölluninni hefur verið breytt og segir nú: „*Séreignartryggingin (viðbótarlífeyrissparnaður) er með tryggða brúttó lágmarksávöxtun í evrum sem nemur 2,25% (staða 2010) svo fremi að grunntími tryggingarinnar sé 10 ár eða lengri en það er ótvíræður kostur þar sem tilgangurinn er sá að eiga notalega daga að lokinni starfsævi.*“ (leturbreyting Neytendastofu). Af þessu er ljóst að umfjöllunin hefur þegar verið skýrð og er nú í samræmi við þær kröfur sem Neytendastofa gerir til umfjöllunarinnar.

Með framangreindum breytingum telur Neytendastofa hinar umkvörtuðu upplýsingar á vefsíðu Sparnaðar ekki lengur fela í sér brot gegn ákvæðum laga nr. 57/2005.

Að teknu tilliti til meðalhófsreglu stjórnisýslulaga og aðstæðna eins og málum er hér háttáð telur Neytendastofa að svo stöddu ekki ástæðu til að grípa til frekari aðgerða í málinu eða leggja stjórnvaldssekt á félagið.

IV.

Ákvörðunarorð:

„Sparnaður ehf., Holtasmára 1, Kópavogi, braut gegn ákvæðum 5. gr., 1. mgr. 8. gr., b. lið 1. mgr. 9. gr. og 2. mgr. 9. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, með því að tilgreina ekki með fyllilega skýrum hætti samhliða umfjöllun um öryggi ávöxtunar að um væri að ræði ávöxtun í evrum.

Með vísan til 2. mgr. 21. gr. b. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, bannar Neytendastofa Sparnaði ehf. að viðhafa framangreinda viðskiptahætti. Bannið tekur gildi við birtingu ákvörðunarinnar.“

Neytendastofa, 22. desember 2010

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir